

Sivistyslautakunta

08.04.2019

Kaupunginvaltuusto

§ 78

28.5.2018

Asianro 650/12.00.01/2018

§ 52**Valtuutettu Emma Lindqvistin ym. valtuutettujen aloite koskien koulunkäynninohjaajien resurssien kasvattamista sekä varhaiskasvatuksen kolmiportaiseen tukeen siirtymistä****Päätöshistoria**

Kaupunginvaltuusto 28.5.2018 78 §

Valtuutettu Emma Lindqvist jätti seuraavan aloitteen:

”Koulunkäynninohjaaja työskentelee tukea tarvitsevan oppilaan kanssa auttaen toimissa, joista tämä ei itsenäisesti selviydy kehitysvaiheensa, vammansa tai sosiaalisen tilanteensa takia. Ohjaaja työskentelee niin henkilökohtaisena apuna kuin ryhmien ja oppilaitosten yleisenä tukena. Koulunkäynninohjaaja, arkikielessä usein koulunkäyntiavustaja, voi olla taustaltaan koulutettu ohjaaja, lähihoitaja tai vaikkapa välivuottaan viettävä nuori, työllistetty tai harjoittelija.

Koulunkäynninohjaaja on merkittävä voimavara oppilaan ja ryhmän oppimisen apuna ja koulurauhan takaamisessa. Raisiossa ollaan siirtymässä ohjaajien resursoinnissa pistejärjestelmään, joka siirtää ohjaajia niihin oppilaitoksiin, joissa avun tarve on akuutti. Pisteytysjärjestelmä on kannatettava, mutta herättää myös kysymyksiä ja huolta: emmekö voisi keskittyä pelkän tulipalojen sammuttamisen sijaan myös ennaltaehkäisemään palojen syttymistä? Väihäisten ohjaajaresurssien kanssa taiteilun sijaan ohjaajien työ tulisi nähdä ennaltaehkäisevänä ja sosiaalihuollon arjessakin näkyvänä asiana.

Puutteellisesta resursoinnista kertoo se, ettei henkilökohtaista avustajaa voida aina osoittaa vuosibudjetin jo ylityttyä. Tämä voitaisiin ehkäistä ennaltaehkäisevällä otteella ja pitkäjänteisellä, jo varhaiskasvatuksesta lähtien toteutetulla suunnittelulla. Tukea tarvitsevaa lasta ei myöskään saisi kohdella heittopussina: henkilökohtaisen avustajan tulisi olla tuttu ja turvallinen henkilö, ei kuukausittain vaihtuva työllistetty.

Edellä esitettyyn perustuen esitän, että

- Koulunkäynninohjaajien resursseja lisätään ja resursoinnissa pyritään pitkäjänteisyyteen ja ennaltaehkäisevyyteen, lapsen etu edellä
- Koulutettuja ja esim. työllistettyjä koulunkäynninohjaajia ei rinnasteta, vaan työllistetyt nähdään lisävoimavarana
- Varhaiskasvatuksessa siirrytään kolmiportaisen tuen malliin, jolloin myös avustajaresurssien ennakointi ja suunnittelu helpottuu

Sivistyslautakunta

08.04.2019

Raisiossa 28.5.2018

Emma Lindqvist
Kaupunginvaltuutettu (vas.)

Saila Rintee	Juha Jormanainen
Sari Suominen	Kari Hanka
Leena Rihko	Jyrki Yrttiaho
Vesa Parantainen	Maria Virko
Janne Laulumaa	Jari Pulkkinen
Merja Niemi	Janette Broberg
Kimmo Kosonen	Eija Erasvuo”

Päätös

Aloite merkittiin pöytäkirjaan ja lähetettiin kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 11.6.2018 § 214

”---

Kaupunginhallitus lähettää

- valtuutettu Emma Lindqvistin aloitteen koskien koulunkäynninohjaajien resurssien kasvattamista sekä varhaiskasvatuksen kolmiportaiseen tukeen siirtymistä sivistyskeskuksen valmisteltavaksi ja---

Sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus ja varhaiskasvatuksen johtaja Päivi Rantanen 3.4.2019:

Kaupunginvaltuuston vuodelle 2019 hyväksymän talousarvion mukaan perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen ohjaajien palkkaukseen käytössä oleva määräraha on tällä hetkellä noin 1 055 000 euroa. Määräraha mahdollistaa vuosittain noin 41 vakituisen ja 5 määräaikaisen ohjaajan palkkaamisen kouluihin ja päiväkoteihin.

Lasten yksilöllisen tuen tarve on kasvanut huomattavasti viimeisten vuosien aikana. Koulujen ja päiväkotien käytössä olevia resursseja ohjataan entistä voimakkaammin tukea tarvitsevien lasten opetuksen järjestämiseen. Lapsille suunnattu yksikölinen tuki pyritään järjestämään heidän omaan opetusryhmään, kouluun tai päiväkotiin, mikäli se on yleisten opetusjärjestelyiden vuoksi mahdollista. Koulunkäynninohjaajien merkitys lasten opetuksen järjestämisessä on merkittävä ja heidän antamalla tuki oppilaiden opetukseen kouluissa ja päiväkodeissa sekä aamu- ja iltapäivätoiminnassa on välttämätön.

Ohjaajien sijoittumista kouluihin ja päiväkoteihin tarkastellaan vuosittain lasten tuen tarpeen ja muiden opetusjärjestelyiden mukaisesti. Lasten saamaa tuki opetukseen on aina kokonaisuus, joka muodostuu opetusryhmästä, mahdolli-

sesta ohjaajasta sekä muista opetukseen annettavista tuen muodoista. Arviot tuen riittävydestä tuleekin tehdä aina koko tukijärjestelmän pohjalta ja sivistyskeskuksessa pyritään aktiivisesti kehittämään koulujen ja päiväkotien mahdollisuuksia lasten oppimisen yksilölliseen tukemiseen.

Raision varhaiskasvatuksessa ei ole lasten tuen tarpeen määrittelyssä käytössä kolmiportaista tukea, kuten esi- ja perusopetuksessa. Varhaiskasvatuksessa olevat alle oppivelvollisuusikäiset lapset kuuluvat terveydenhuoltolain mukaisesti neuvolapalvelujen piiriin ja perusopetuslain mukaisessa esiopetuksessa olevat lapset kouluterveydenhuollon palvelujen piiriin.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaisesti lapsen tuen tarve kirjataan lapselle tehtävään varhaiskasvatussuunnitelmaan, jonka laadinnasta vastaa varhaiskasvatuksenopettaja ja/tai varhaiskasvatuksen erityisopettaja yhteistyössä muun henkilöstön ja lapsen huoltajan kanssa.

Varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan lapsen kehityksen ja oppimisen tuen tarpeet, tuen aloittamisen ajankohta sekä mahdollinen tuen tarpeen päättymisen ajankohta, tavoitteet, menetelmät ja pedagogiset oppimisympäristöön liittyvät ratkaisut. Vasuun kuvataan myös yhteistyö huoltajan ja lapsen kanssa sekä vanhemman vastuulla olevat asiat sekä kirjataan monialainen yhteistyö ja eri tahojen vastuut sekä yhteystiedot. Arvio tavoitteiden saavuttamisesta ja tukitoimien riittävydestä tehdään ennalta sovitun ajankohdan mukaisesti (Raision kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma luku 5.4.).

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa henkilökohtainen avustaja on lapsella, joka tarvitsee kehityksen ja oppimisen tuen lisäksi henkilökohtaista avustusta päivittäisissä toiminnoissa, kuten perushoidossa ja siirtymätilanteissa sekä lääkinällisissä hoitotoimenpiteissä. Henkilökohtainen avustaja voi olla myös lapsella, jolla on käyttäytymisessä ja itsekontrollissa niin suuria pulmia, että lapsen ja lapsiryhmän turvallisuutta ei voida muuten turvata. Näiden lasten tarvitsema tuki on niin suuri, että Raision kaupungin omissa perusopetuksen yksiköissä ei ole voitu heidän opetustaan järjestää. Opetus on järjestetty mm. erityishuoltopiiriin yllä pitämässä Mylly-Antin koulussa tai Turun kaupungin erityisopetusta antavissa kouluissa (mm. Luostarinvuoren koulussa). Näissä tapauksissa avustajat eivät ole siirtyneet oppilaiden mukana vaan kouluilla on ollut oma henkilöstönsä avustajien tehtävissä.

Lapsen siirtyessä esiopetukseen huolehditaan tiedon siirrosta varhaiskasvatuksesta esiopetukseen. Samoin toimitaan lapsen siirtyessä esiopetuksesta perusopetukseen. Jos lapsella on ollut henkilökohtainen avustaja, hän jatkaa lapsen kanssa edelleen myös esiopetuksessa. Perusopetukseen avustaja on siirtynyt lapsen mukana yksittäisissä tapauksissa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta asiantuntijaryhmä on laatinut alustavan selvityksen kaksivuotisesta esiopetuksesta 5-6 –vuotiaille. Selvityksessä esitellään erilaisia vaihtoehtoja kaksivuotisen esiopetuksen toteuttamiseksi, sen mahdollisuuksista ja toteuttamisen vaikutuksista. Kaksivuotisen

esiopetuksen toteutuessa myös oppilashuollolliset tukipalvelut tulevat uuden ikäryhmän oikeudeksi.

https://www.oph.fi/julkaisut/2019/kaksivuotinen_esiopetus

Päätösehdotus

Sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus

Sivistyslautakunta antaa valtuustoaloitteeseen edellä olevan vastauksen.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös

Sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

